

IT'S TWIGA TIME

Indhold

SIDEN SIDST	2
GENSYN MED BUKOBA	5
ALBINOERNE I TANZANIA.....	6
BUKOBA-MINDER.....	9
KOMMENDE ARRANGEMENTER	10
BESTYRELSESMEDLEMMER.....	10

MORSØ U – LANDSFORENING
(Morsoe Development Association)
pschrader@mail.tele.dk
www.morsoeu-landsforening.dk
Kasparsvej 4
7900 Nykøbing Mors
Tlf. 6083 2432

SIDEN SIDST

Medlemsrejse

20. juli rejste 18 glade medlemmer til 14 dages oplevelser i Tanzania.

For os i bestyrelsen var det en stor glæde, at så mange havde valgt at tilbringe årets sommerferie ved at følge vores arbejde i venskabsbyen, og vi havde glædet os til, at de skulle møde vennerne i Bukoba og se alle de smukke og spændende steder.

Alle fulgte interesserede med hver dag, når vi besøgte nye steder og projekter, og de var alle tålmodige og overbærende, når alt ikke gik helt efter planen.

Som ved tidligere besøg i Bukoba blev vi modtaget kongeligt, med åbne arme og med stor gæstfrihed.

Detaljer om programmet er beskrevet i "rejsebrevet", der blev udsendt i august måned.

Traditionen tro sluttede rejsen med 3 dages safari med besøg i Serengeti National Park, Ngorongoro Crater og Olduvai Center.

I Bukoba boede vi på stamhotellet Bukoba Hotel, der er en del af den evangeliske kirke og ligger centralt ved Victoria Søen. Den første leder af hotellet var den danske missionær Anna Marie Wemmelund, der opholdt sig i Bukoba i mere end 50 år.

På safarieturen oplevede vi stor luksus under overnatning dels på den nybyggede lodge: Lahia Tented Lodge og på det flotte kraterhotel Ngorongoro Wildlife Lodge. Og så var vi heldige at se rigtig mange dyr i deres naturlige omgivelser.

Vi oplevede en god stemning og et dejligt samvær på kryds og tværs af gruppen. Og det glæder os, at flere har udtrykt interesse for at opholde sig i Bukoba i en periode som (senior)volontører. Der kan sagtens findes områder, hvor de forskellige faglige kompetencer kan anvendes.

Nu vil jeg glæde mig til at læse de indlæg, som nogle af rejsedeltagerne vil bringe i dette blad.

Det er ikke utænkeligt, at Morsø U-Landsforening om et par år atter vil tilbyde en lignende medlemsrejse.

Containerforsendelse

Morsø U-Landsforening har endnu ikke sendt en 40 fods container, efter vi i foråret fik endnu en bevilling fra "Genbrug til Syd", der administrerer Danidas Renoverings- og forsendelsesbevilling.

I dette øjeblik afventes en skriftlig tilkendegivelse fra den tanzanianske stat, at kirkelige og offentlige institutioner må modtage udstyr uden at betale skatter og afgifter. Vi forventer, alle formaliteter falder på plads indenfor kort tid.

Foreningernes dag

Fredag 31. maj (dagen efter Kr. Himmelfartsdag) var vi igen i Gågaden i Nykøbing for at være en del af "Foreningernes Dag". Vi havde et pænt salg og havde mulighed for at få mange lokale og turister i tale for at fortælle om vores arbejde.

Kulturmødet 2019

Ved årets kulturmøde havde vi valgt ikke selv at leje en stand. Derimod var vi inviteret af kirkebussen til at stå på deres område fredag og lørdag formiddag. Lørdag formiddag fik vi også åben taletid til at informere om vores arbejde. Der var et rigtig godt salg. Bl.a. blev den hjembragte vanilje udsolgt.

I skrivende stund er et af vores medlemmer Gonza Nørgaard på familiebesøg i Bukoba, og hun vil efter aftale tage mere vanilje med retur, som kan købes ved henvendelse til undertegnede.

Afrikansk marked i Århus

1. september drog et par bestyrelsesmedlemmer til Århus for at deltage med en bod på Afrikansk Marked på Folkestedet. Det var en festlig dag med mange besøgende. Det var også en mulighed for os som organisation at møde andre lignende danske organisationer.

Verdens Bedste Nyheder

12. september var det tid til at uddele materiale om "Verdens bedste nyheder".

Som tidligere år slog vi det sammen med besøg i Nykøbing havn af de mange flotte træskibe.

Vi fik uddelt mange "aviser" sammen med et stykke chokolade og fik dejlig hjælp hertil fra H(Å)BB medlemmer fra Morsø Gymnasium.

Nogle af de gode nyheder er bl.a.:

- Danske pensionskasser lover for 350 milliarder til den grønne omstilling
- Supermarkeder går ind i kampen for bæredygtig plastik
- Danskernes kendskab til Verdensmålene er eksploderet
- Dansk-Somalisk fiskeindustri etableret
- Nu kan børn i Elfenbenskysten få klasseværelser lavet af plastikaffald. En ny plastikmursten kan hjælpe miljøet og få flere udsatte børn i skole.
- Modstand mod omskæring vokser i Mali
- I 2011 blev 10 procent af Afrikas elefanter dræbt af krybskytter, men i 2017 var tallet faldet til under 4 procent

IT'S TWIGA TIME

- Siden 1990 er antallet af børn, der bliver bremset i deres vækst på grund af dårlig ernæring, faldet fra 253 millioner til 149 millioner

Der kan læses mange flere gode nyheder på "verdensbedstenyheder.dk"

Billedforedrag

I samarbejde med Morsø Kunstforening af 1961 inviteres 31. oktober kl. 19.30 igen til billedforedrag med kunstmaler Finn Have i Morsø Kunstforenings lokaler, Holmen 7C, Nykøbing Mors.

Finn Have har i juli måned afholdt endnu en workshop på produktionsskolen Kagera Youth Forum i Bukoba.

Der bliver vist eksempler på elevernes arbejde og på Finns egne malerier.

Tak for stor opbakning fra vores medlemmer til foreningens arbejde.

Anne Mette Schrader

På vegne af bestyrelsen

GENSYN MED BUKOBA

I 2005 besøgte jeg Bukoba. En fortræffelig tur arrangeret af U-landsforeningen og med både borgere og politikere fra Morsø Kommune som deltagere. Vi blev budt ind alle vegne, både i det politisk-administrative område og ved besøg i projekter m.v.

Her i sommeren 2019 er turen så gentaget. Igen med Ulandsforeningen som arrangør, uden politikere, men med 18 aktive deltagere – og vi blev også denne gang budt ind alle vegne. Der står stor respekt om

Ulandsforeningens arbejde, så det blev igen en utrolig indholdsrig tur. Ikke for svæklinge, men med alsidige besøg i samarbejdsprojekter, som Ulandsforeningen er med i. Skoler, børnehaver, specialske for bl.a. albinoer, spændende kunstprojekt med uddannelse af lokale kunstnere, hospitaler og klinikker. Projekt med landbrug, værksteder og småhuse langt væk fra bymæssig bebyggelse – og så nogle erhvervsbesøg med produktion af vanilje, kaffe og fisk. Meget oplysende, og især fiskefabrikken var imponerende.

Her kan Hanstholms fiskeindustrier ikke overtrumfe. Måske lidt bekymrende, at der er indisk ejerskab og ledelse, for hvor går et overskud hen, og hvad bliver det brugt til. Næppe til lokalområdet bortset fra, at der skabes arbejdspladser.

Ulandsbistand er ofte fokuseret på velgørenhed, sundhed og uddannelse. Aldeles fint og nødvendigt, men varig udvikling, der fører rigtig fremad, kræver nok i endnu højere grad mere fokus på produktionserhverv og landbrug. I den boldgade så vi et par spændende projekter, eller rettere især hørte om effekten heraf. Mikrolån har betydet god udvikling for adskillige. Et ret lille beløb til et par grise, køer osv har i mange tilfælde været det rygstød, som har givet mennesker mod til at gå i gang. Slående var det, at det især er kvinderne, der er aktive her. Det bør støttes yderligere, så flere kan komme i gang, og så må mændene følge efter.

Der er meget, der mangler, men der kan ses tydelig udvikling siden mit første besøg for 14 år siden. Vejene er betydeligt bedre – selv om hullede Mors-veje virker som helt fantastiske i sammenligning. Langt flere transportmuligheder med små motorcykler. Masser af lerklinede huse på landet har nu bliktag. Ikke nødvendigvis kønt, men i tropisk regnvejrs er det en gave til beboerne.

Bekymrende er det så, at der stadig er udbredt overtro, så f.eks. albinoer er en forfulgt gruppe, der endda kan risikere at få skåret lemmer af. Også bekymrende at nyt skolebyggeri ikke kan tages i brug pga manglende beskyttelsesmur.

Det er dog trods alt løfterigt at se udviklingen, som vi fortsat bør støtte. Mit temperament vil nok prioritere selvaktiveringen via flere mikrolån kombineret med uddannelse.

Et besøg er i høj grad et kig på befolkningen. Herligt anderledes og med en beundringsværdig livsglæde. Al bevægelse foregår rytmisk. Alle dele af kroppen er i gang. Overalt myriader af mennesker, der går, står, snakker og arbejder. Også fantastisk at opleve, hvor meget der kan være på en knallert – 2 m sukkerrør på tværs, adskillige madrasser eller far, mor og to børn.

Et besøg i Tanzania er et sansebombardement, og det kan varmt anbefales at deltage i en forhåbentlig kommende rejse.

Niels Otto Degn

ALBINOERNE I TANZANIA

I de senere år har der været fokus på en udsat befolkningsgruppe i Afrika, nemlig Tanzanias albinoer.

Albinoerne er stadig jagede i Tanzania. Et lem eller en krop kan koste mellem 15.000 og 500.000 danske kroner. En af de største overgreb på albinoer fandt sted i 2015. Politiet anholdt 32 hekседoktorer mistænkt for drab på albinoer samt tyveri af kropsdele fra 16 grave. Ifølge den britiske avis Daily Express er der de senere år myrdet 74 albinoer, men man skønner, at antallet er betydelig højere. Der sidder på dødsgangene i Tanzanias fængsler omkring 20 hekседoktorer, der er dømt for mord på albinoer. Der er dog ikke siden 1994 eksekveret dødsdomme i Tanzania.

Ifølge den lokale overtro besidder albinoerne særlige kræfter samtidig med, at de repræsenterer ondskab.

Adskillige albinoer dræbes stadig som led i rituelle ofringer. Nogle albinoer får amputerer diverse kropsdele, idet man ifølge lokal overtro får succes i kærlighed, i forretninger og i livet, hvis man er i besiddelse af lemmer fra en albino.

Et grotesk eksempel er, at mange bruger knogler og andet fra albinoer til at grave efter diamanter. Der er fiskere, der er overbeviste om, at hvis de væver albinohår ind i deres net, øges deres chance for en god fangst.

Kilde: Jyllands-Posten 22/9-19

Det er altså stadig vigtigt at gøre en stor indsats for at beskytte albinoerne i Tanzania, og det vil være en stor hjælp for albinoskolen Mugeza Mseto Primary School i Bukoba med økonomisk bidrag til at færdigbygge beskyttelsesmuren omkring skolens nyopførte sovesale.

Se tidligere udsendt skrivelse fra Morsø U-landsforening vedr. indsamling af bidrag.

Lisbeth Nørgaard

REJSEN TIL BUKOBA

At blive rystet i sin "værdier" og "kulturelle normer" ved at opleve en ny kultur har jeg altid elsket. Hver gang jeg ser og hører, hvordan andre mennesker lever deres liv, hvad de tror på, og hvilken vaner og traditioner de har, så bliver jeg bevidst om hvad, der er værdifuldt for mig, og hvordan vi lever i vores kultur, samt hvordan vores egen kultur påvirker os.

Mødet med den afrikanske kultur havde jeg tilbage i starten af 90'erne, hvor jeg arbejdede og rejste i det B.V.I og St. Vincent. Det var mennesker, som kom dertil som slaver i sin tid og havde taget lidt eller delvis den vestlige kultur til sig.

Mit møde med folket i og omkring Bukoba fik mig igen til at opleve et "kulturchok" og jeg nød det! At Mors og Bukoba har haft et langt og varmt venskab, varmede mit hjerte, især når de gav udtryk for, hvordan de havde det med den hjælp og interesse, de havde fået igennem Morsø U-landsforening og mange projekter igennem årene.

Jeg havde tårer i øjene, mens jeg gik rundt på Mugeza Mseto Primary School, og jeg tænker stadigt over hvad, der greb mig mest. Jeg efterlod en hestebamse, som blev omfavnet intenst af en albino-pige (ingen pigment i huden/dårligt syn), som måske ikke kunne se hvor nuttet den var. En trøje, er havde tilhørt min afdøde mor, blev holdt op af den energiske og sjove lærer i flot gul trøje og nederdel. Hun fik et farvel kindkys efter at Mr. Lutabingwa havde gjort til kende, at vi skulle videre.

Bibbi, "bedstemoren" til de mange børn på Yacho børnehjem gjorde også indtryk. Den dag blev jeg også oversvømmet med kærlighed, især da børnene fik lov til at nusse mit hår. Så hvidt et hår så de ikke tit.

Og hvad med de dansende "Serepta-kvinder"? Igen var øjnene fyldt med tårer af glæde - ren glæde for at få lov til at dele en dag fyldt med oplevelser med disse farverige kærlige kvinder og se, hvad de havde kunnet få ude af deres støtte fra Danmark.

Jeg kan blive ved - kaffe, vanille, fisk og en tyk borgmester, som ytrede stor respekt for en af vores medrejsende. Og alt det tøj, som vi fik med hjem, syet for 30 kroner af Erastos elever. Hyggelige stunder med alle de mennesker, som

inviterede os på mad, masser af mad. Og alle de præsentationsrunder, vi var igennem og all de

informationer, der blev givet til os i fint formelt engelsk.

Vi sluttede turen med drama på safaritur, enestående ophold i luksustelte, og maden var fantastisk.

Trods mavesygedomme og mange timers varme rystetur i jeeps og busser, var humøret højt i gruppen, og jeg nød at være sammen med 17 fantastiske mennesker med hver deres historie og motivation for at dele oplevelserne i Bukoba og omegn med mig.

Stor tak til familien Schrader, som bare kan det der med at give omsorg - for hinanden og for mennesker i Bukoba. Godt gået.

Og undskyld til Per, som jeg donerede et tørklæde til, da vi måtte binde ham fast i sædet på Safarituren, fordi han i sovende tilstand væltede over mod chaufføren.

Med min baggrund (SSA i hjemmeplejen) er jeg meget blevet nysgerrig på, hvordan forholdene er for de ældre mennesker i Tanzania, og jeg håber at vende tilbage en dag for at undersøge det.

Til min medrejsende kan jeg sige, at jeg glæder mig til at være sammen med jer igen til evalueringsmøde.

Flora Delcour

BUKOBAMINDER

Af Erik, Ane samt Anne Mette Schrader

ANNE METTES BUKOBAMINDER

Dr. Lilian sammen med min datter Rikke og mig, da vi var dernede i juli i år.

En mor med sin nyfødte datter på dr. Lilians *Izimbya Hospital*. Hvis man bor ude på landet i Tanzania, GÅR man som regel til hospitalet i god tid inden fødslen, fordi man sjældent kan blive kørt.

På hospitalet er der en afdeling, hvor de, der venter på at føde, kan opholde sig sammen med pårørende, som skal sørge for mad. Der er sjældent hospitalskøkken til patienterne på hospitaler i Tanzania, derimod et udendørs køkkenområde, hvor pårørende kan lave mad.

Viceborgmesteren i Morsø Kommune er falkredder, og han er altid på udkig efter udstyr til vores venskabsby. Da vi i 2015 tog til Bukoba for at aflevere en **brandbil** til byen, aflagde vi også dr. Lilian et besøg.

Foreningen har flere gange fået brugte **tandlægestole** fra klinikker på Mors og sendt dem til Bukoba. Men i år var stolen på billedet gået i udu ...

Ved besøget i juli fortalte **dr. Eunias**, overlæge på *Bukoba Town Health Clinic*, en af rejsedeltagerne, **smed Flemming Worm**, hvilke reservedele, der manglede. Flemming skaffede disse ting, da han kom hjem, og nogenlunde samtidig skrev dr. Eunias for at fortælle, at dr. Lilian ville komme til Danmark i september.

Tilfældigvis talte jeg med Else Marie i telefonen i samme tidsrum og fik her at vide, at Lindely ville få besøg af de tre damer fra Tanzania. Så da min mand og jeg alligevel skulle til Hellerup i dagene op til dr. Lilians besøg på Lindely, passede det så fint med, at vi kunne tage tingene med til hende.

Diakonissesøster Sarapia besøgte Sankt Lukas i maj 2011, og vi besøgte hende i 2012, hvor vi oplevede hendes arbejde med skolebørn. Skolestuen er møbleret med inventar købt for de 5.000 kr., hun blev doneret af Sankt Lukas. For disse penge kunne hun hos en snedker bestille skolemøbler til 50 elever, et kateder og en tavle.

En 40 fods container er pakket på Mors med udstyr til hospitaler, skoler, kvindegrupper og børnehjem.

MORSØ U-LANDSFORENING blev etableret i 1980, og i 1983 kom venskabsforbindelsen mellem *Morsø Kommune* og *Bukoba i Tanzania* i stand. Det er Morsø U-Landsforening, der varetager det praktiske arbejde og projekterne i venskabsforbindelsen, bl.a.:

- Indsamling og forsendelse af brugt skole- og hospitalsudstyr
- Udsendelse af volontører
- Micro creditlån til etablering af små selvstændige virksomheder
- Udvekslingsrejser både til Tanzania og til Danmark
- Ansøgninger til fonde om partnerskabsprojekter

KOMMENDE ARRANGEMENTER

Billedforedrag

Den 31. oktober kl. 19.30 inviteres til billedforedrag med kunstmaler Finn Have i Morsø Kunstforenings lokaler, Holmen 7C, Nykøbing Mors.

BESTYRELSESMEDLEMMER

Formand Anne Mette Schrader	pschader@mail.tele.dk	6083 2432
Næstformand Hans Nørgaard	laverda@mail.dk	6073 5341
Medlemsblad Lisbeth Nørgaard	lisbnor@gmail.com	2364 7250
Kasserer Peter Kristensen	tangsvej10@live.dk	6063 0138
Sekretær Conni Mark	connimark@hotmail.com	6170 2293
Volontører Lene Høgh	lenehgh@mail.dk	9852 5580
Containermateriale Poul Storm Hansen	poulstormhansen@gmail.com	2298 6886
Containermateriale Gudrun Nørgaard	pemuf@mail.tele.dk	9772 4865
Inger Merete Kristensen	imk@redder.dk	3026 0472